

Bestuursdienst

Bezoekadres
Waagstraat 1

Onderwerp Beantwoording moties 'wachtijdvoorspellers' en 'regels tegelijk groen'

Steller Jaap Valkema

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Telefoon (050) 3678715 Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO12.3404946

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Datum 3 1 JAN 2013 Uw brief -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In uw vergadering van 30 mei 2012 heeft u de motie 'Afstemmen wachtijdvoorspellers' van de raadsfracties van de SP, CU, PvdA en D66 aangenomen. In deze motie worden wij uitgedaagd een structurele en duurzame oplossing te vinden voor het probleem van de niet goed werkende wachtijdvoorspellers voor fietsers bij verkeerslichten.

Daarnaast hebt u in uw vergadering van 14 november 2012 de motie 'Tegelijk groen' van de raadsfracties van de CU en PvdA aangenomen. Daarin verzoekt u ons duidelijkheid te geven over de voorrangregels bij 'alle richtingen tegelijk groen' voor fietsers. Daarnaast verzoekt u ons deze regels duidelijk te communiceren. Omdat beide moties betrekking hebben op het fietsvriendelijk(er) afstellen van verkeerslichten, kiezen we ervoor de uitwerking van beide moties in één brief af te doen.

Afstemmen wachtijdvoorspellers

In onze brief van 22 november jl. hebben we u de nodige informatie gegeven over de werking van wachtijdvoorspellers voor fietsers en de problemen en oorzaken rondom het niet goed functioneren van de huidige wachtijdvoorspellers. Daarbij ging het voornamelijk om de vraag hoe het mogelijk is dat een fietser bij de laatste twee lichtpuntjes op de wachtijdvoorspeller toch nog langer moet wachten dan hij zou verwachten of dat de lichtpuntjes van de wachtijdvoorspeller in één keer heel snel aflopen.

De afgelopen maanden hebben we samen met de leveranciers van verkeerslichten gekeken naar een aantal oplossingen, namelijk:

- Als op het moment van een aanvraag door een fietser de resterende wachtijd erg kort is of als het fietsverkeer een extra groenfase krijgt, gaat de wachtijdvoorspeller niet meer aan.
- Bij een ingreep van een lijnbus of een ambulancevoertuig (met prioriteit) op de normale cyclus wordt de wachtijdvoorspeller stilgezet.

- Indien van de wachttijdvoorspeller nog een beperkt aantal lampjes branden (maximaal vijf), wordt de groenfase voor het fietsverkeer niet meer uitgesteld.

Op dit moment zijn er in Groningen zestien kruispunten met verkeerslichten en wachttijdvoorspellers voor fietsers. De kosten voor het ombouwen van een bestaande regeling kost gemiddeld ongeveer € 5.000,-- per kruispunt. Dit betekent dat de totale kosten voor het ombouwen van alle bestaande regelingen ongeveer € 80.000,-- gaat kosten. Gezien de hoogte van dit bedrag stellen wij voor om de komende tijd jaarlijks drie tot vijf kruispunten aan te passen waarbij de meest urgente locaties het eerst worden aangepakt. Bovendien nemen we de benodigde software-aanpassingen mee met het reguliere onderhoud. De kosten kunnen in beide gevallen worden betaald vanuit het reguliere onderhoudsbudget (modificaties). Dit betekent echter dat niet alle regelingen meteen aangepakt kunnen worden, maar dat dit een aantal jaren in beslag zal nemen.

Voorrangsregels bij alle richtingen tegelijk groen

Om het fietsgebruik in Groningen te stimuleren zijn veel verkeerslichten de afgelopen jaren fietsvriendelijker afgesteld. Onder meer door het instellen van 'alle richtingen tegelijk groen' voor fietsers, omdat deze maatregel een aantal voordelen heeft. In de eerste plaats kunnen fietsers bij groen licht in één keer linksaf slaan, zodat ze dat niet in twee etappes hoeven te doen. Daarnaast hebben fietsers bij 'alle richtingen tegelijk groen' geen last van het gemotoriseerde verkeer waardoor de verkeersveiligheid toeneemt. Ten derde is de wachttijd voor alle verkeer, inclusief het fietsverkeer, bij de verkeerslichten korter. Naast Groningen zijn er in ons land verschillende gemeenten die 'alle richtingen tegelijk groen' voor fietsers hebben ingevoerd (onder meer Assen, Enschede, Deventer en Amsterdam).

Naast de voordelen van 'alle richtingen tegelijk groen' heeft deze maatregel ook nadelen. Onder meer doordat fietsers elkaar op het kruisingsvlak (kunnen) tegenkomen. Daardoor ontstaat er soms onduidelijkheid over de voorrangsregels die op dat moment van kracht zijn. De afgelopen jaren hebben we over dit onderwerp verschillende keren contact gehad met instanties als politie, Officier van Justitie in Groningen, Politie-academie in Apeldoorn en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Er bestaan momenteel drie opvattingen als het gaat om wie er voorrang heeft bij 'alle richtingen tegelijk groen' voor fietsers:

1. De voorrang is geregeld door middel van de aanwezige bebording en markering.
2. Verkeerslichten gaan boven verkeerstekens die de voorrang regelen waardoor de normale voorrangsregels van kracht zijn: verkeer van rechts heeft voorrang.
3. Verkeerslichten gaan zowel boven verkeerstekens, die de voorrang regelen, als boven de normale voorrangsregels: hierdoor is de voorrang bij kruisende verkeersstromen niet geregeld.

Alle specialisten zijn het er over eens dat opvatting 1 onjuist is. In artikel 64 van het RVV 1990 staat namelijk dat verkeerslichten boven verkeerstekens gaan die de

voorrang regelen. De bebording en markering op een kruispunt met verkeerslichten zijn alleen van toepassing voor het geval de verkeerslichten een storing hebben of buiten werking zijn (knipperend oranje of helemaal uit).

Met betrekking tot de opvattingen 2 en 3 zijn de meningen echter verdeeld. Politie en justitie geven aan dat er bij 'alle richtingen tegelijk groen' voor fietsers geen voorrangssituatie of verkeersregeling meer van kracht is (opvatting 3). In artikel 64 staat wel dat "verkeerslichten gaan boven verkeerstekens die de voorrang regelen", maar kent geen uitzondering voor het geval verkeerslichten conflicteren. Daardoor zou de regel "geef je verstand voorrang" van kracht zijn. Indien er een aanrijding plaatsvindt, moet er uitgezocht worden op welke wijze men het kruispunt is opgereden. Artikel 5 van de WVV 1994 is in dat geval van toepassing. Daarin staat letterlijk: "Het is een ieder verboden zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd."

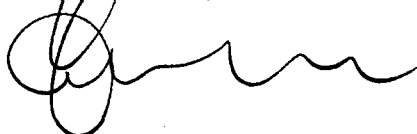
Er zijn echter ook argumenten dat verkeer van rechts voorrang heeft (opvatting 2). Omdat in het RVV 1990 duidelijk wordt aangegeven dat verkeerslichten boven verkeerstekens gaan – en dus niet dat verkeerslichten boven algemeen geldende verkeersregels gaan – zou verondersteld kunnen worden dat op dat moment verkeer van rechts voorrang heeft.

Om een einde te maken aan de onduidelijke voorrangssituatie hebben we er bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Fietsberaad op aangedrongen regelgeving te maken. Dit kan bijvoorbeeld door aan artikel 68 van het RVV 1990 een extra lid toe te voegen waarin geregeld wordt dat bij 'alle richtingen tegelijk groen' fietsers van rechts voorrang hebben. Tot op heden heeft dit echter nog niet tot een aanpassing van het RVV 1990 geleid, onder andere vanwege een negatief advies van de politie.

De conclusie is dat er op dit moment niets geregeld is qua voorrang bij 'alle richtingen tegelijk groen' voor fietsers. Wij stellen voor dit duidelijk te communiceren middels Stadsberichten in de Groninger Gezinsbode en in onze gemeentelijke fietsparkeerfolder. Bovendien onderzoeken we nog de mogelijkheid te communiceren met behulp van stickers op de verkeerslichten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

